

Karla Erbová

Ariadné na Naxu

I. Útěk

Na tenkém stvolu noc Svítání v nedohlednu
Jediná pluje této noci loď
po pustém moři.
Kdo se to krade tmavomodrou tmou?
Kdo se to plíží?
Kdo chce neviděn – neslyšen
proplout
k svému domovu?

Jen tiše delfíni. Jen tiše.
Ať nevzbudíme ani oblázek
vodami chlácholený.
Ať nevzbudíme oblak, jenž se rodí
na víčkách očí žen.

Théseus!
S těmi, jimž v bitce s Mínótaurem
zachoval křehký život.
Ještě se chvějí z té přežití hrůzy.
Ještě se k sobě tisknou.
Jen tiše, přátelé, jen tiše.
Až za obzor spadnem jak přes sousedův plot,
pak veselte se
co jen hrdlo ráčí,
zpívejte, křičte samou radostí,
že ještě zítra zelenat se může
před vaším domem strom,
však do té doby: tiše.

Ať sladce sní i Mínóovy strážce
i vladař sám i všechny naše stopy...
Seprané řídké plátno tmy
se v prstech rozpadá,
jen tiše.

A oni pluli.
Plížili se tmou
jak kuna, která vyplenila kurník.
V přístavu zatím bezeslovně klesly

mínójské lodě ke dnu.
Však kdoví, co by vymyslel si
na krutou pomstu Mínós ?!
Minuli Naxos – nechali tam dívku
plničkou nadějí
Však ona spí,
znavena cestou, unavena láskou.
Až ráno strhne milosrdnou masku
a ona zjistí, že je příliš sama,
trochu si popláče – a zítra zapomene.

Že byly sliby? A kde ne?
Jen tiše delfíni, jen tiše.
Připlují jiní. Jiným bude tančit
a oni – omámeni krásným zázrakem -
ji budou milovat.
Pak, možná, ani nevzpomene,
že kdysi Théseus – hrdina stokrát slavný,
v náruči též ji měl..

Pak nahá hodina už nemusela
svou krásu halit v mlhách,
svítalo na dosah.
Ptáci se rozkřičeli,
už bylo slyšet, co šeptá vítr trávě.

Otevře oči krásná Ariadné
a hořce prohlédne:
prchající stopy,
ztracený sandál hoví sobě v písku,
nějaké střepy, možná vzdech,
také kus nitě, oné červené -
to je ten příběh, v kterém včera hrála...

*Je život lidský jeden chomáč slibů,
nadějí planých, prázdných čekání -
vykřikne zoufalá a klesne na pobřeží
Jednou tě obejmú,
jednou tě znenávidím!
Tvé sliby už propadly rybářskou sítí!
Už jsi mi nic -
(jak byla nic já tobě...)*

Théseus ohlíd´se – snad zaslechl ten křik,
snad ohlédl se po úradku bohů.
Po Naxu ohlíd´se – zdali tam ještě spatří
možná jen zeleň, možná postavu.
Jen zdálo se, že zestárla ta zem
tak náhle před očima...

A zved se hukot vod a hnal se na pobřeží.
A skály vzpříchly se vyčítavě k nebi.
A náhlá tma se vrhla na vše kolem - -
A on to Poseidon – rozezlen, nelítostný,
kolébal celým mořem.

II. Tanec

Však na té lodi Théseus se ohlíd'.
A vzpomněl: Tančila
jak vánek nad vodami,
křehká a sladká vznášela se lehce
spíš nad mozaikou nádvoří, než aby
nohama laskala tu zem.

V kruhu pak oni: mladíci a panny,
athénské oběti Mínótaurovi.
Seděli skleslí, s rukama svázanýma,
čekali na svou smrt
a ona byla blízka.
A ještě syringy a píšťaly a bubny,
snad aby přehlušily úzkost obětí.
A ještě Théseus, jenž rozhodl se utkat
s proslulou obludou a vyrvat jí ty živé!

A ona, líbezná, tančila v onom kruhu,
tančila kolem Mínoova meče,
který tam přinesla.
Jako by málem nedýchala.
Drobnýma nohama se dotýkala země
a vlasy tančily tam s ní
a boky též a plachá dívčí ňadra.
A krásné ruce, které podávaly
spíš laškovně než vážně klubko nití,
co v noci upředla.

Červená nit – a oči se jí smály,
když lákaly ho:
Vezmi, Thésee,
ten směšný dar. On vyvede tě z hrůzy.
budeš-li mojí rady dbát
a držet se té nitě.
Ona tě vrátí životu – a ke mně.
Jen se jí drž a budem spolu tančit
po tisíc dní.

Théseus neváhal – přitiskl dívku k sobě,
horkou a svůdnou – nedalo to práci -
byla tak povolná, až se mu tajil dech.
Pohleděl v oči – byly plné lásky,
panensky snivé, důvěřivé,
byly jak studny s chlácholivou vodou
v písečných přesypech.
Zpit touhle krásou uchopil ji v pase
a tančil! Omámen. Zpíval – jak on zpíval!

Podala klubko - on je vzal
jak by to jablko, co přislubuje více.
A pak se otočil a pravou rukou náhle
vytrhl zemi meč a pozvedl jej vzhůru.

Ne! Ten meč ne!
Vykřikla Ariadné.
To je meč Mínóův. Meč jeho cti
a moci. To ještě nesmíš!
Ještě ne!

Však Théseus – zpit mámivou tou chvilí,
meč v pravé ruce – v levé nit,
odtančil stranou
jist svým vítězstvím.
A v skalní sluji řev
všem smetl úsměv z tváře.

Čeká tě – šeptala -
hlas se jí trochu třásl
jak pavučina větru vydaná.

Čeká tě, jdi. A vrať ke mně zpátky.

III. Po boji s Mínótaurem

Čas neměl slov a člověk neměl dechu.
Nejprve řev z prostorů labyrintu
jako by země rodila své děti.
Pak padlo ticho – ticho bořící
všelike naděje -

A potom vyšel – Théseus.
V rukou měl zkrvavenou hlavu
netvora Mínótaura.
U nohou leželo mu umlácené tělo.

A bylo: **člověčí!**

Snad aby hrůza byla ještě větší,
snad aby sama sobě vyrvala si hlas,
to tělo – **člověčí** –
a málem: do náruče...
Řvala ta vina jiných
na něm skrytá!
Pro cizí vášeň, jež nedala si uzdu,
zde pykal – člověk.
Možná si zoufal, možná, že se mstil,
bránil se všemu – ze všech sil.
Však přece podlehl – a jeho tichou hlavu
teď drží Théseus.

Je unaven? Je opit vlastní slávou?
Mlčel a jenom nepřítomně hleděl
do korun stromů. Byly beze slov.
Odveze brzy domů, do Athén,
rukojmí nevinná.
To bude slávy! To se bude tančit
po celé týdny v ulicích!
Théseův věhlas bude stoupat
k vrcholům samých hvězd!
Bohové shlédnou na krásného syna
a pýcha bude slavit orgie!
To všechno právě letělo mu myslí.
Byl tady! Živ! A v rukou držel hlavu -

Tak trochu stranou stála Ariadné.
Čekala pohled – aspoň ten,
kterým jí podá malý dík.
Snad čekala i lásku -
Však v jeho očích – nic. Než ON!
ON zvítězivší, s mečem po boku,
ON hrdina –
a rudá nitka marně
na ruce ulpívala.

A přehlédli ji jako krajinu,
kterou jsme zplundrovali a šli zas dál...
A vítěz určuje co bude navždy psáno
na bráně města, které slavně dobyl.
A koho vzpomene a koho ne.

*Budu tu sama,
šeptala Ariadné.
Budu tu sama. Sama za sebe.*

IV. Naxos

Bolíš, má lásko, když mi odcházíš..
Zda bolím tebe – není důležité.
Tys pouze hrál si.

Já jen milovala.

Ať rozsoudí nás neúplatný čas
a svědomí. To naše.
Slyšíš – skřípe.
Jak by se z dálky kdosi smál.

Je snadné proklít toho, který zradil.
Vždyť tolik sliboval,
že nebude to bolet!
I pro mne budiž chvíle milosrdná:
Co moje činy? Nevrhají stín?
I já jsem zradila, když otci Mínóovi,
ukradla jeho meč. Pro něho. Pro Thésea.
Po jeho slávu zahodila čest
vlastního rodu.

Ach ano, bylo by to lehké
omluvit láskou tento čin.
A jeho pak jen přikázáním bohů..
I trochu zbabělé. A možná podlé.
Je míra věcí pro každého jiná?
Ne. Ne a stokrát ne!
On zradil -a já zradila rovněž.
Naměř nám, osude, každému spravedlivě.

Poslední vzkaz napíši na list stromu.
Podám jej vodě. Ať jej donese
na jeho loď. A včas!

Moře je lživé -
Nezapomeň
vyměnit plachty, Thésee!

Veselé mysli bylo tenkrát moře.
Hrálo si jako kočka s myší:
Myslíš, že zachráníš,
co dávno ztraceno je?
Myslíš, že zvrátíš čas?
Že změníš osud? Jeho? Svůj?

A vody, které blahosklonným gestem
k odlivu míří,
vrací jí k nohám onen vzkaz,

jako by navracely slib,
jenž neměl žádné váhy:

Vyměnit plachty, nezapomeň!

Ozvěna - zdá se – vracela ten křik
jak by se z dálky kdosi hořce smál...

xxx

Dne 15.10.2017 byla v koncertním sále konzervatoře Praha, Na rejdišti, v rámci 20. Mezinárodního festivalu koncertního melodramatu uvedena ve světové premiéře skladba Jiřího Bezděka: Ariadné – řecký mýtus – na přiložený text K. Erbové: Ariadné na Naxu.

Provedení Plzeňská filharmonie, dir. J. Petrlík. Tentýž koncert ve stejném obsazení uveden dne 19.10.2017 v Plzni.

Karla Erbová:

Johnny Cash říká:

Mé písně jsou temné
jako když otevřeš starodávnou skříň
a ejhle: pavouci a myši

Ten jeho nevtíravý hlas
o vinách Odpouštění
O tom že potlouklo
a že máš uvnitř hlavy
cosi těžkého..
O běhu bosou nohou po štěrkovém poli
O tom že život zadrhnutěj zip
O tom že jednou na každého trhne
a potom nosí do odpadků vše
co už se nevejde do náruče

Do nové adresy
v které si přitluče na sirotčí zed'
dvě malé ručičky od pendlovek
co z toho příběhu zbyly

Pokorný tichý muž

Tak stojí psáno: Nezemře ten
kdo miluje bližního svého
nad sebe sama

A hle jsem zmatený jako včela
pod jejímž dotekem se odemkl květ

Byly tu přece malé děti!
Jak bych se mohl s nimi potkávat
skryt ve svém těle
ve sklepení strachu
kdybych sám neobstál

A tak jsem učinil podle zákona toho
Odpusť tu lidskou pýchu Pane
 jež vedla mé kroky
k Tobě až příliš rychle
Vyměřil jsi mi tuto dlaň země
 na břehu Odry
Budu tu stát jak si přeješ
Tvůj pokorný syn

Maxmilián Kolbe

*(K pomníku Maxmiliána Kolbeho, který se v koncentračním táboře
Osvětim dobrovolně přihlásil na smrt za spoluvězně - otce několika dětí - Františka
Gajowniczka*

Deciamos ayer...

Luis de León se po letech vrátil
do rodné Salamanky
Poněkud zešedivěl Schází mu několik zubů
V očích pak přibyl úžas něčeho
co sice lze celkem úspěšně popřít
nikdy však zapomenout

Zelení poslové inkvizice
nadále hlídkují kolem nahoty duše
té růže damascénské

Na cestě potkal vítr a déšť
oblaka běsů
vlastní tvář

Dneska už ví že všechno se vrací
obloukem Istivým právě k tomu místu
z něhož je každý vidět

Pokládá na stůl ohmatanou bibli
na kterou přísahá kdekdo a kdeco
ve jménu čehokoli

Spočítá studenty
Spočítá hvězdy
Všechno je ještě na své místě
I může začít: Říkali jsme včera.....

Teatrum Romanum Albintimilium

Zbyla tu šlépej
Měsíc který žebrá
A herec Starý Ošumělý
Avers i revers člověka

Řečnival k ještěrkám a k oranžovým skalám
o lidství nezbytném
trpkém jak požářiště
O láskách které lehce vyšuměly
O hněvu jenž je na nit svázán smíchem
Běsnil a naříkal občas i v křečích zmíral
Vyzýval moře s modrým propadlištěm-
Byla to šmíra!

Ukazoval jim polámaná žebra
a sliboval že přijde někdy příště
až mu bude lépe
A odcházel
provázen rozpačitým tichem
do svého srdce
Do těch holých stěn

Je čtvrtek osmého října

je devatenáct patnáct
Nad Prahou vyleštěný měták
obrovský jako kolo v Prátru

Nad Prahou září Moře klidu
Údolí Taurus-Litrow
Kráter Copernicus
a stopa Neila Armstronga
která mne i po tolika letech dojíká

Za rohem Luny
kam už nedohlédnem
kráter **Giordano Bruno**

To byl ten drobný muž s jazykem v kleštích
jehož upálili na Campo di Fiore
pro jeho vysoké nebe v hlavě
Pak shrábli popel
Vhodili do Tibery

Třistatřicettři let po jeho smrti
se v Plzni narodí děvčátko
Až dospěje napíše o něm báseň

Bude mít v kleštích pouze to
na co si nelze sáhnout

Obloha k večeru

už nemohla s tím nic
než shrnout přes obličej vlasy

Nespalo křoví Nespaly věže Toweru
Nespala řeka Temže
Hudba si právě udělila pauzu
neboť už nesnesla
myslet co přikázáno
V případě vzpoury svědomí
vydat se sama katu

Nespala ani postava která se ve dveřích cely
hluboce uklonila

Na hácích londýnského mostu
hlava **Thomase Mora**

Lotova žena

„Tak jsem mu to vysvětlila,“ spustila paní Lotová hned mezi dveřmi, sotva sundala šátek s hlavy. „Vpadla jsem k němu do kanceláře, a on prý, že tam má nějaké strany a jednání a poradu a že nemá čas a aby prý mne Máří Magdaléna – představ si, on má tu couru za sekretářku! – objednala na některý jiný den. To se dějou věci! Seděla tam, nožku přes nožku, chacha, ty její nožky! Nad kolenem objem jako jiná přes boky! Kolínka ukazovala, dekoltáž měla skoro k pasu, pfuj! Co chvíli to hrozilo vypadnout a zavalit ráthaus. Tak jsem se rozčílila. Já ti dám, mne, první ženu v Sodomě, budeš objednávat jako k zubaři? Na jiný den? To bych se na to podívala! A hned - A šupito. Strana nestrana, porada neporada, na co ti město přináší takové oběti? Abys nakonec pro nás neměl chvilku času?“

„A co on?“ bavila se matčíným líčením Lotová mladší, takto dcera, jejíž vystupování už dnes slibně napovídalo, že jablko se v tomto případě od matčina stromu daleko neodkutálelo.

„Moc se mu to nelíbilo, to dá rozum, ale potom najednou zaváhal – a to neměl dělat, holka, to neměl dělat. Hned jsem toho využila. A připomněla jsem mu: Drahý Hospodine, - - znáš mne, jaký jsem taktik a vím, jak na lidi jako po másle a kdy zhurta – tak tedy povídám: drahý Hospodine, jinak bych musela upozornit městské radní, že by bylo nanejvýš vhodné zvážit tvoji účast na dění ve městě a výši tvé apanáže. Mělas to vidět! Měknul jako vosk, jako chlebová kulička, když na ni třikrát plivneš. Já ti dám, objednávat! Hospodin nehospodin, tady jsem první žena v Sodomě!“

„A dál?“ Mladší Lotová hoří netrpělivostí.

„Obrátil. A hned: posadte se, milostpaní, ani jsem vás hned nepoznal, nějak jste omládla, nechodíte náhodou do sauny? A co vás ke mně přivádí? A taky si všiml, že mám novou tógu a jestli prý mi ji náhodou nepřivezl Lot ze země egyptské, tam prý teď se něco podobného začíná nosit - - pchá, jako kdyby náš táta někdy přinesl ze světa něco, co by stálo za řeč! Nu, po pravdě řečeno, jindy by mne potěšilo, že si mužský všímá pohledné ženské a toho, co má na sobě a že jí to sluší, ale tady jsem viděla, že je to jenom zástěrka, jak zastříť ty hrubosti, jichž se předtím na mně dopustil a že mne chce naladit a že to stejně jenom někde vyčetl. Dneska takový knížky vycházejí, kde ti poradí, co máš kdy říci, jak se usmát, jak se zatvářít. Společenská diplomacie tomu říkájí. Určitě je čte, holomek. Tak jsem mu dala najevo, že s tím si na mne nepřijde. Vhod mu to moc nebylo, kterýpak mužský je rád, když mu ženská vidí do karet, ale snažil se nedat na sobě nic znát. Já bych ho naučila tancovat, ten by se divil!“

„Bože, mami, z tebe to leze,“ remcá mladší Lotová, „já sice chápu, že to je taky důležité, vylíčit prostředí a řeči a tak, ale to hlavní, chápeš? Co jsi vyřídila?“ „Klid, klid, děvenko, všechno bude. Nech si všechno hezky vylíčit. Vy mladí byste hned na všechno hrrr – kdepak, to musíš pomalu. Já jsem taky hned nespustila, o co mi jde. Začala jsem hezky pomalinku, jak se ten svět pomalu a jistě kazí – to každý starší hrozně rád slyší, to si pamatuj pro budoucnost, taky ti pořád nebude – náct, ale taky jednou – cet a –sát. Začala jsem lamentací, co si naše generace neutrhovala od huby, řekla jsem: Promiň, Hospodine, od huby, jinak se pravost věcí

snad ani nedá vylíčit. On jenom vážně pokyvoval hlavou a byl asi tak trošku dojatej. To víš, takový slovo včas pronesený, to zapůsobí, to je balzámek na duši. Zdaleka by to nevyznělo, kdybych řekla, že jsme si odtrhávali od úst. Od úst si můžeš odtrhnout dejme tomu nadívanou křepelíčku se žampiony, kachnu na pomerančích, jahody se šlehačkou, ale když řekneš „od huby“, ví každý, že šlo o poslední žvanec, o kukuřičnou placku nebo brambor, určený prasatům. To má ohromnou váhu.

Nu, a že je to jednomu líto, když vidí, kam ta zkaženost světa vede. A taky že je mi líto práce a námahy a starostí těch, kteří obec vedou a sklídí za to holý nevděk, nedočkají se ani ocenění své práce, ba, najdou se i bezbožníci, kteří na samém Hospodinovi vidí chyby a remcají.

Hnulo to s ním. Tak si říkám: Holka, jsi na dobrý cestě, jen tak dál, ale pomalinku, polehoučku, jako když máslička ukrajuje, však se dostaneš k tomu, o co jde. A pak jsem zase jako ve vzpomínkách přešla na své mládí, jak hodný i přísný byl můj milovaný táta (musíš říci táta – otec by znělo moc studeně a nevěřili by ti), a jak dnes, kdy už člověk má ten rozum a vidí, jak bylo správné a potřebné, že mne hned za každou nepravost trestal. Drahý táta. Musíš říci: drahý táta – je v tom pokání, pokora, to Hospodin moc rád poslouchá. A jedině to že mne uchránilo dalších, mnohem větších nepravostí a špatností, neboť člověk je nádoba křehká. A že dobrý otec, byť své dítě sebevíce miloval, je tresce. Že je to pro dobro dítěte, ale i celé společnosti a že to musí být, má-li být na světě vůbec nějaká úcta k hodnotám.

Baštil to, to si nedovedeš představit. Pořád si mnul tu svoji prořídou bradku, pokyvoval hlavou a najednou povídá: „Poslyš, Lotova ženo, ani jsem netušil, že jsi taková moudrá a ušlechtilá duše. Co pomluv při modlitbách já musel o tobě vyslechnout! Až teď vidím, jak je zloba lidská nevybíravá, jak ti tví bližní ubližují a křivdí. Vždyť já, starý chlap, bych se od tebe mohl leccemu učit. To, co jsi teď řekla o tom spravedlivém, leč přísném a milujícím, a proto i trestajícím otci, dovol, abych ti poděkoval, vždyť tys mi otevřela oči, ukázalas mi mé chyby i to, jak je napravit.“

V tu chvíli jsem se jako ulekla, začala honem ujišťovat, že – „ježíšmarjájóóósef – to ne, to ne, Hospodine, to mi ani na mysl nepřipadlo, přece ty nemáš chyb. Božítku, já jsem taková ubreptaná ženská, povídám, povídám, semelu živé mrtvé, kdybych raději držela klapačku, nakonec se dotknu i takového čistého - - skoro jsem nasadila k slzám - -“

„Zabralo?“

„Samo, jak jinak. Mužští jsou všichni stejní, pamatuj si to. Musíš na ně s citem, s pochopením, vyslechnout jejich trudy, pohladit po srsti, přitom musíš ze sebe udělat husičku, která lautr ničemu nerozumí a nebýt mužského, v nejbližší půlhodině by někde bídně zašla. A navíc potřebuje ochranu pod jeho mocnými křídly – a můžeš si s nimi dělat co chceš. Mužský nesnese ženskou chytrou, vedle které je pan Nikdo. Potřebuje husičku, vedle níž i ten největší trouba si připadá málem jako Einstein. Jedině tak s nimi něco zmůžeš a nedoplatíš na to. Věř mi. I s mým milým Hospodinem! Kdo to v podstatě je? Jenom mužský, nic víc, pravda, dotáhl to nejdál a nejvýš, ale je to docela obyčejný, ješitný, sobecký, tuctový stárnoucí mužský.“

Ale abych se dostala dál. On mne začal utěšovat, že ne, že vůbec jsem se jeho majestátu nedotkla, já pošťkávala, on mi vlastním kapesníkem utíral oči, co ti budu líčit. Byl to cukrkandl.

Začal si stěžovat, jak sám je nepochopen, ba i ta Eva, víš, jak žila s Adamem na hromádce, že má na něj hubu jako šlejiřna, furt mu něco vyčítá, že na nich škudlil, ani televizi jim tam nedal, ani telefon, jak se měli v případě nouze dovolat pomoci a snad že v tom ráji nakonec bylo snad nějaké manko, které on chce hodit na ni, na prostou ženskou. A že když věděl, kam to dospěje, proč toho hada vůbec stvořil? A kdo mu našeptal, aby sváděl Evu, ne-li sám Hospodin, nejvyšší tvůrce? Teď že za Hospodinovy rozmary trpí zase jenom ženská.

Ta mu asi dává valeriánský kapky, to bych chtěla slyšet. Stěžoval si, nařikal, lamentoval, že se ženskými je soužení větší než s chlapy. To jsem mu přisvědčila: milý Hospodine, svatou pravdu říkáš, my ženské, co je to platno, přece jenom jsme divná stvoření, náladový, hádavý, závistivý, žárlivý, samá migréna, na parádu jako čert, třeba taková... a teď jsem zmlkla, ale on už byl napnutý jako vlasec, když na něm visí aspoň pětikilová štika a hned se ptal: Která? Tak jsem mu – po nějakým tom zdráhání, samozřejmě – jako by proti své vůli pár těch fiflen z ulice vyjmenovala, jako na zapřenou, nerada, protože taková, co jinde rozvrací rodinu a neví, co už vzít na sebe, taková mi přece vůbec nestojí za řeč! Pak jsem se zase honem vzdálila tématu, aby si nemyslel, že jsem přišla žalovat a stěžovat. Jen jsem tak skromně podotkla, že my, ženské, přece jen máme užší obzory než muž, teď se tomu říká IQ, v podstatě je to jenom ta kuchyně a sousedky a postel, že jo, a že ženská by se neměla plést do záležitostí, které vyžadují celého chlapa. To že je vždycky tragédie. Stoupne jí moc nad lidmi do hlavy, neví kdy z funkce odejít, připadá si jako Svatá Důležitost a co napáchá škod! Navíc v ní už ani nic ženského nezůstane, a zase jenom tak mimochodem jsem nadhodila, co ty ženské v městské radě, že už mají řeči i proti Hospodinovi a že dokonce, jak se proslýchá - - a to jsem řekla: Víš, drahý Hospodine, já nevím, já bych nerada dělala klepy, já mezi ženské nepřijdu, jak je čas dlouhý, mne to nebaví poslouchat ty jejich nanicovaté laciné řečičky o parádě a chlapech a o tom, jak se komu vyvedly děti, vždyť já kvůli tomu ani k holiči nejdu, to já si udělám radši trvalou sama. Já jsem spíš vážnější typ, vezmu si vyšívání a přemýšlím - - nu, nevím, ale zaslechla jsem několik vážných upozornění, že prý dneska chtějí ty ženské uspořádat nějaký protestní mítink proti Hospodinovi.

No dovol, Hospodine, jsem sice taky jenom ženská, měla bych tedy s nimi táhnout za jeden provaz, ale co je moc, to je příliš. S tím nemohu souhlasit. Protože v tom není nic víc, než že těm několika ženských stoupla pýcha a sláva do hlavy! A to musím ostře odsoudit, vždyť bych si nemohla vážit ani sama sebe. Ale po pravdě řečeno, milý Hospodine, - a to jsem nasadila ten zjihlý tón, který náš táta u mne nesnáší, víš, takhle: milovaný Hospodine, mám vážné obavy, co z toho bude. Ženské, když se popíchnou a rozběsní, to je moc špatné. Moc. To jsou vydrancované domy a rozbíjení soch a ztráty na životech, nevinné oběti, někdy dokonce odpírají i manželskou poslušnost - -mám strach z toho, čeho se dnes večer naše krásná Sodoma dočká, drahý Hospodine. A jako dojetím jsem zmlkla....“

„A on?“

„Cloumalo to s ním, holka, to bych ti přála vidět. A pak řekl, že jsem vzácná žena, která daleko vidí a jejíž talent byl dosud ušlapáván a že on nepřipustí, abych dále trpěla - - ale to jsem mávla rukou, že to nic, Hospodine, co bych pro záchranu města a pro tebe, samozřejmě, neučinila a ráda, opravdu ráda - - ale on mne nenechal domluvit a řekl: Drahá dcero, ani nevíš, jak jsi mému srdci blízká. A

přivinul mne, no, nesměj se, to víš, břicho už má taky trochu větší, takže jsem se k té jeho dojaté hrudi ani neprobojovala, ale přivinul mne a s citem mi hladil vlas a pak řekl, že ještě dnes za tu zpupnost ztrestá Sodomu a já, jako jediná spravedlivá že budu zachráněna. Abych se okamžitě vydala na cestu a neohlížela se po tom doupěti neřesti. On že sice ztrestá město, ale mne se ujme a uvede v důstojenství, jehož si zasloužím. Tak co tomu říkáš?“

„Skvělé, skvělé, skvělé,“ vykřikovala nadšeně Lotová mladší. „Mámo, ty jsi talent! Dosáhnout svého a přitom skoro ani nepípnout o pravém důvodu. Musím se od tebe moc učit, to je fakt. A co myslel tím, že tě uvede v důstojenství? Doufám, že z tebe nechce udělat velvyslankyni v Gomoře, to bys to chytla.“

„Konečně taky jednou slůvko uznání od vlastní krve,“ ulevila si Lotová starší. „O to důstojenství se postarám, aby to bylo opravdu důstojné, mne nějakým tím velvyslancováním nekoupí, neboj. Ale teď není čas na řečičky, koukej sbalit pár nejnужnějších hadříků a nějakou tu perlu a jdeme, ať jsme za kopečky než se to spustí.“

„A táta?“

„Ten se neztratí, neboj. Beztoho páni radní, až uvidí tu smršť, zalezou někam do sklípku a podívají se na dno nějakému tomu soudku. Až se to přežene, jeho první starostí stejně bude majetek, víš, jak je hrdej na to, čeho se dopracoval vlastní pílí. Takže i to bude v suchu a my jdeme, holka, hybaj, hybaj, mám dojem, že se venku začíná schylovat k bouři a já nemám nejmenší chuti čekat na ty ženské z ulice, až nás přijdou soudit. Kde jsme vzaly tyhle perly a kde tuhle tógu a odkud máme zlatý nosítka a proč k nám chodí mužští z celé Sodomy.“

Kus za městem se Lotová posadila na kámen.

„Už nemůžu, holka, bylo toho dneska na mne moc. Ve zdraví jsme vyvázly, tak to bychom měly. Příště si musíme dát větší pozor na lidský řeči. Nejhorší, to si taky pamatuj, nejhorší jsou hladový ženský, které nemají harantům co dát do břicha a co na sebe. Ty by tě pro kousek hadříku a pro kousek žvance roztrhaly. Ale to nic, je to dobrý. Doufám, že to první odnesla ta mrcha Sára, co si myslela, že nad ni není a co první začala vykřikovat, co je to za mužské procesí do našeho domu, když není Lot doma. Teď už jí asi spadla korunka s hlavy. Má o co si říkala, že jo? A vůbec, proč bych se nepodívala, jak to ten Hospodin vlastně zařídil, aby je zatratil? Kdoví, jestli si nakonec ze mne nedělal blázny, aby se mne zbavil a měl klid.“

„Mami, prosím tě, nedělej to, neotáčej se,“ zrazovala ji dcera, „víš, že ti to vlastně nařídil, tak mu přece věř, aspoň ve vlastním zájmu.“

„Je vidět, že jsi ještě pískle, hloupá, nezkušená holka,“ usadila ji matka. „Pamatuj si, že mužskému právě ve vlastním zájmu nesmíš věřit ani slovíčko, i kdyby to byl sám Hospodin. Na sliby, na to oni jsou, skutky jim jaksí od ruky moc nejdou. Co když mne obelhal, jenom aby se mne zbavil? Co když taky hrál jenom divadélko? Vím to? Je to Hospodin, možná, že věděl co si myslím, o co mi jde. Musím se přesvědčit, jestli si ze mne nedělal blázny, chraň ho všichni svatí - -jestli mne podvedl. Co já mu řeknu --!“

Rozlíceně se otočila k Sodomě, aby spatřila, jak Hospodin plní své sliby.

„Oh!“ vykřikla a v tu chvíli zkameněla. Po cestě z města Sodomy táhl zástup hladových, otrhaných, rozlícených žen s dětmi na rukou.

„Támhle jsou. Támhle jsou ty kozy nebeský!“ řvaly ty v prvních řadách a hnaly se

[illegible]